

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Pałac Teichfeldów wraz z otoczeniem (teren działki gruntowej)

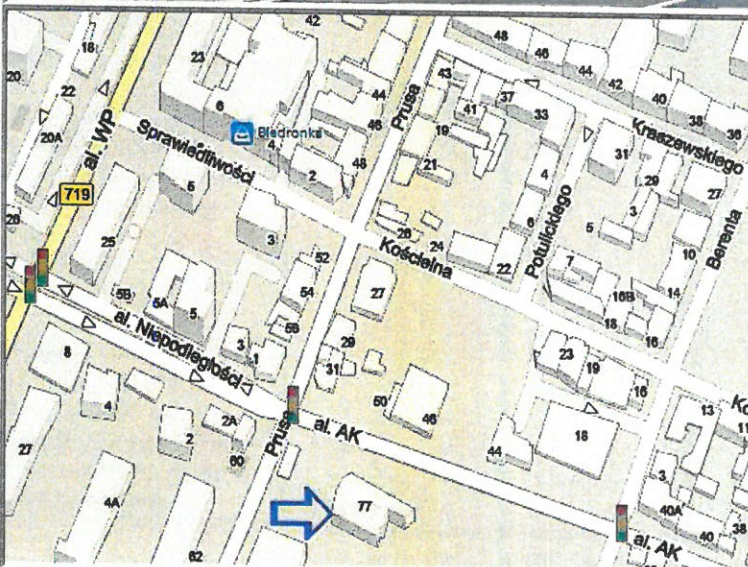
2. Czas powstania/uwagi

ok. 1882 r., przebudowany 1907 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Armii Krajowej

Nr: 77

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

24.05.1976; otoczenie -
dec. 55/2020 z 2.07.2020

Nr rejestru:

A-889

8. Historia, opis, wartości

Pałac wzniesiony został w 2 poł. XIX w. dla Jakuba Teichfelda, właściciela założonej w 1882 r. w Pruszkowie fabryki wyrobów fajansowych. Swoją ostateczną formę pałac uzyskał w 1907 r. Po I wojnie światowej zakłady nie odzyskały już dawnej świetności. Od 1949 r. w pałacu miała siedzibę Centralne Laboratorium Przemysłu Ceramicznego, a następnie od 1951 r. Zakład Badań i Doświadczeń przemysłu Ceramicznego i w 1974 r. Instytut Szkła i Ceramiki. W okresie powojennym elewacja pn. pałacu (przyuliczna) została oszpecona parterową dobudówką.

Budynek w stylu neorenesansowym o nieregularnym planie łączącym centralny układ głównej bryły z podłużnym skrzydłem od strony wsch. Dwukondygnacyjny, silnie zróżnicowany swobodnym układem ryzalitów o trójkątnych szczytach oraz czterokondygnacyjną wieżyczką w pd.zach. narożu i wielobocznym, dwukondygnacyjnym aneksem od strony elewacji pn. Całość przykrywa niska, wielospadowa forma zadaszenia krytego blachą. Wystrój elewacji inspirowany formami architektury renesansu włoskiego składa się z profilowanych obramień okiennych wzbogaconych kwiatowymi kintionami i poziomym naczółkiem poprzedzonym fryzem na kondygnacji drugiej. Od strony elewacji pn., partie elewacji pomiędzy ryzalitami przebite są arkadowo zamkniętymi otworami okiennymi o dekoracyjnych zwornikach i osiach rozdzielonych pilastrami toskańskimi powyżej których zaprojektowano belkowanie zwieńczone attyką balustradową. Profilowany gzyms kordonowy oraz gzyms wieńczący poprzedzony pasem fryzu z przebitymi, owalnymi otworami poddasza ujętymi kartuszowymi obramieniami. Ryzalit wejściowy od strony elewacji zach. wyodrębniony dodatkowo boniowanymi lizenami obejmującymi prostokątną płycinę z trójdzielnym oknem drugiej kondygnacji flankowanym pilastrami toskańskimi i zwieńczonym trójkątnym naczółkiem powyżej którego rozpięto ślepą arkadę o profilowanym obramieniu. Wejście w partii przyziemia zadaszone ćwierćkolistym daszkiem wspartym na ażurowych wspornikach.

Pałac stanowi przykład charakterystycznej dla 2 poł. XIX w. rezydencji fabrykanta zlokalizowanej w pobliżu należących do niego zakładów przemysłowych. Relikty tych ostatnich rozebrane zostały ostatecznie w 2005 r. pod zabudowę mieszkaniową. Do dnia dzisiejszego nie zachowały się również wchodzące w skład kompleksu dawnej fabryki pierwsze w Pruszkowie osiedle domów wielorodzinnych tzw. Murowańców znajdujących się przy ul. Ceramiczne.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dostateczny

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)